

Diskusijas par iedzīvotāju iesaisti kopienas aktivitātēs "Kā rosināt iedzīvotājus sadarboties?" REZULTĀTU APKOPOJUMS

Rezultātu apkopojums aptver divu darba grupu laikā saņemtās atbildes no Ķekavas novada iedzīvotājiem, kā arī moderatores secinājumus.

Diskusija ar iedzīvotājiem tika veidota, balstoties uz četriem pamata jautājumiem. Atbildes sniedz ieskatu tajā, kā diskusijas dalībnieki vērtē kopienas aktivitāti kopumā un kādās aktivitātēs saredz sevi kā kopienas daļu, kā arī dod pamatu izdarīt secinājumus par pasākumiem un aktivitātēm, kas varētu veicināt iedzīvotāju iesaisti kopienas veidošanā.

1.jautājums: Kā dalībnieks vērtē iedzīvotāju iesaisti savas apkaimes/kopienas dzīvē kopumā skalā no 1 līdz 5 (1=vāji, 5=lieliski).

Pārstāvju dzīves vieta/apkaime	Vērtējums (vidēji)
Katlakalns	2
Valdlauči	1
Rāmava	2
Jaunsils	2,5
Ziedonis	2 (+viedoklis, ka nevar novērtēt, jo nav regulāru pasākumu)
Ķekava	3
Mežinieki	4
Daugmale	3
Baldone	4
Titurga	3 (viedoklis par situāciju ap 2015. gadu)

Ķekavas, Baldones, Mežinieku un Daugmales pārstāvji vērtē savu iedzīvotāju iesaistīšanos kopienā vairāk pozitīvi, sniedzot vērtējumu 3 un 4, savukārt pārējo apkaimju pārstāvji – kā vāju. Taču tālāk diskusijā idejas par aktivitātēm un lietām, kas būtu uzlabojamas, vienlīdz aktīvi izteica arī "neaktīvo" kopienu pārstāvji, tāpēc ticami, ka šajās kopienās trūcis/trūkst aktīvo cilvēku, kas uzņemas virzību. Rodoties iniciatīvai un iedrošinot citus līdzdarboties, iedzīvotāju kopējā iesaiste un kopienas aktivitāte varētu uzlaboties.

2.jautājums: Kādos apkaimes pasākumos, aktivitātes Jūs kā iedzīvotāji iesaistāties vai būtu patiešām ieinteresēti iesaistīties (jomas, kas uzrunā, interesē).

- 1) Vides sakopšana** - Lielā talka. Vides sakopšana. Vides sakopšana. Talka; vides attīstība. Talkas. Apkārtnes iekārtošana. Vides uzlabošana un sakopšana. Koki pilsētā. (8 personas)
- 2) Kultūras pasākumi** - Koncerti. Kultūras pasākumi. Kultūra. Izklaidējoši pasākumi (teātri, koncerti). Kino vakari. Kopīgi valsts svētki. Jāņi. (7 personas)

- 3) **Sportiskas aktivitātes** - Sports. Velosacīkstes, aktīvas nodarbības. Pastaigas ar suņiem. Pārgājieni. Sporta pasākumi. Sporta pasākumi. Ūdens izklaides, zivju cope. (7 personas)
- 4) **Kopienas sadarbošanās aktivitātes** - Kopienas tikšanās, aktivitātes, iedzīvotāju iniciatīvu projekti. Kopienas kopēju vērtību veidošana. Kopienas svētki. Attīstības vīzijas veidošana. Kopēji pasākumi. Vietēja mēroga projekti ar taustāmu rezultātu. (6 personas)
- 5) **Izglītojošas aktivitātes** - Izglītošanās. Ar būvniecību saistītas apmācības. Izglītojoši pasākumi, kur kaut ko jaunu iemācīties. Izglītojoši pasākumi. Skola un izglītība. (5 personas)
- 6) **Ģimeņu pasākumi** - Ģimenes dienas ar aktuālo problēmu risināšanu kopienas ietvaros. Ģimenes pasākumi. Apkaimes ģimeņu pasākumi, kur vienojošais ir līdzīga vecuma bērni. Ģimeņu pasākumi (papildus kopīga laika pavadīšana). Pasākumi ģimenēm. (5 personas)
- 7) **Radošas meistarklases** - Dekorēšana, floristikas meistarklases. Radošā darbība. Darbnīcas. (3 personas)
- 8) **Sadarbība ar pašvaldību** - Iedzīvotāju informēšanas par aktuālajiem jautājumiem, pasākumiem; problēmsituāciju risināšana. Līdzdalība plānošanā. (2 personas)
- 9) Tirdziņš. (1 persona)
- 10) Veselības joma. (1 persona)
- 11) Senioriem – Eiropas senioru dienas pasākums, sadziedāšanās, kultūras izpausmes, māksla. (1 persona)
- 12) Vēstures liecības. (1 persona)
- 13) Labdarība. (1 persona)

Diskusijā par šo jautājumu dalībnieki tika aicināti būt maksimāli godīgi/reālistiski un norādīt aktivitātes un jomas, kam viņi patiešām ir gatavi (un grib) veltīt savu laiku. Šāds uzstādījums tika izteikts, lai izvairītos no situācijas, kad iedzīvotāji izvirza idejas par visu iespējamo, bet realitātē pēcāk aktivitātēs nepiedalās.

Apkopojot viedokļus un grupējot tos pa tēmām redzams, ka iedzīvotājus uzrunātu pasākumi, kas saistīti ar fiziskām aktivitātēm svaigā gaisā, t.sk., talkas/vides sakopšana, sportiskas un ģimeniskas aktivitātes, arī kopienu saliedējošas aktivitātes. Līdzīgu atbalstu varētu gūt kulturāli izglītojoši pasākumi, ko arī var sasaistīt ar ģimeniskām un kopienu saliedējošām aktivitātēm.

Liekot kopā tēmas no norādīto interešu loka, var rast idejas pasākumiem, un tās vēlams salāgot ar tālāk tekstā norādītajām jomām, ko iedzīvotāji saredz kā īstenojamas, uzlabojamas savā apkaimē un novadā.

3.jautājums: Kādas ir Jūsu idejas, kā uzlabot dzīves kvalitāti apkaimē – KAS un KUR būtu jāuzlabo, jāīsteno? Dalībnieki tika aicināti savas domas izteikt, domājot par dzīves vidi 3 līmeņos - ap māju, ciema/pilsētas ietvaros, novada ietvaros.

Savas mājas apkaimē:

Dzīves vieta	Vajadzības
Katlakalns	Kaimiņu nenopļautā zāle blakus teritorijā. Sakopt īpašumus vajag. Katlakalna kopienas māju. Pļavniekkalna iela ap 70. numuru – vakaros moka smaka reizēm.

Vimbukrogs	Uzlabot Lakstīgalu ielas ceļa segumu.
Valdlauči	Infrastruktūru jāuzlabo – ceļu, ielu remonts, apgaismojums, spēļu laukumi, iedzīvotājiem stāvvietas auto novietošanai.
Daugmale	Nāves salas ceļš, trotuārs no pieturas.
Bez konkrētas lokācijas	Rotaļu laukums, trotuārs, stāvvietas, žogs, bruģis, fasāde. Basketbola grozs. Sakārtotas WC privātmājās, ātruma ierobežojumi.

Ciema/pilsētas, pagasta ietvaros:

Dzīves vieta	Vajadzības
Katlakalns	Meža saglabāšana, Olektes tīrīšana, degradēto teritoriju sakopšana. Bērnu laukumi trūkst, sakārtot sporta laukumus, vidusskolu, savest kārtībā ceļus. Kafejnīca ar darba laiku 8-20. Ceļi, gājēju infrastruktūra, pastaigu takas, velomaršruti. Katlakalna priedes - labiekārtošana. Veidot savas tradīcijas. Ideju telpa/stabs, kur meklēt līdzīgi domājošos, ar ko kopā īstenot idejas (arī novada līmenī).
Jaunsils	Organizētas velo takas. Sakopti ceļi.
Pulkarne	Skatu tornis. Elektronisks sludinājumu dēlis.
Baldone	Pilsētā vajag jaunas papildus atpūtas vietas pie upes. Ērtāka atkritumu šķirošana.
Valdlauči	Ielu izbūve, kanalizācijas sistēmas sakārtošana, velo celiņi, apgaismojums.
Daugmale	Kopīgi svētki, talkas, diskusijas. Grāmatu skapis pie bibliotēkas (nodot, saņemt grāmatas). Parka izveide pie DMC, Tautas nama sakopšana. Skeitparks vai pampaku trase. Infrastruktūra jauniešiem. Uzlabot centra arhitektonisko izskatu, ainavas attīstība, identitātes zīme – vides objekts. Lietderīgi izmantotas telpas. Sakopta, pieejama un daudzpusīga vide. Soliņi pie nūjošanas maršrutiem Rāmavas ielas garumā un līdz Katlakalnam un Odukalnam, un līdz Daugavai. Kopīga talka sakopjot kādu konkrētu vietu, piemēram, Sakaiņu pilskalnu.
Mežinieki	Koprades māja, vietējo ražotāju veikals. Asfalts un velo ceļš uz Ķekavu.

Ķekava	Jānovērš alkoholiķi parkā, pie tirdzniecības centriem Lība, Rimi.
Rāmava	Piešķirt Rāmavas muižai pašvaldības finansējumu.
Bez norādītas lokācijas	Publiskas atpūtas vietas, labiekārtotas. Kvalitatīvas aktivitātes. Kopīga publiskā telpa.

Novada ietvaros:

Vajadzības
Kopīgi svētki Rāmavai/Katlakalnam. Apkaimju svētki novadā. Ģimeņu dienas, svētki.
Velo infrastruktūras sakārtošana visā novadā. Velo ceļa Ķekava-Daugmale izbūve, sākot ar posmu Dzintari – Daugmale. Vajag reālu plānu veloceļu tīkla attīstībai nākamo 20 gadu perspektīvā. Veloceļš uz Ķekavu no Daugmales. Veloceliņš Baldone – Ķekava.
Jāsakārto mazie lauku celiņi, velo celiņi, atpūtas vietas pie upēm un ezeriem. Ceļš uz Baldoni no Daugmales.
Daugavas potenciāla izmantošana. Ūdens malu pieejamība.
Olektes upes sakopšana.
Tūrisma objekti.
Nāves salas attīstība.
Bezmaksas kultūras, fiziskās aktivitātes, semināri. Kultūras pasākumi kopienās. Kultūras kanons. Interesu izglītības pieejamība arī ciemos. Informācija par pasākumiem.
Cilvēku izglītošana. Veselība – uzturs – izglītošanās.
Suņu parka veidošana. Suņu adaptācijas (?) punkts.
Polīcijas un kameru esamība.
Skolas, bērnudārzi. Bērnudārzi trūkst.
Pārvalžu izglītošana par komunikāciju ar iedzīvotājiem. Iedzīvotāju aktīva iesaiste lēmumu pieņemšanā.
Pieejamāki pakalpojumi. Vienlīdzīgi ciemi; satīkloti-savienoti ciemi, pagasti.
Energokopiena – saule, vējš, Pulkarnē.
Likvidēt slikto smaku cēloņus Ķekavā un apkārtnē.

Diskusijas dalībnieki izteica salīdzinoši maz ideju par savas mājas apkaimi, daļai šis jautājums šķita mulsinošs. Daudz vieglāk domas raisījās plašākā – ciema, novada - kontekstā.

Atbildot uz šo jautājumi, aicinājums bija domāt arī "ārpus kastēs" - izteikt arī idejas, kas pirmajā brīdī var šķist nereālas, jo grūti ieraudzīt to īstenošanas iespējas. Tas tika darīts ar mērķi, lai norādītās vajadzības neaprobežojas tikai ar sadzīviskām, saimnieciskām lietām, kas ir vajadzīgas, bet ne vienmēr īsti noder kopienu saliedēšanai.

Neskatoties uz to, daļa vajadzību, ko saredz iedzīvotāji un kas minētas augstāk, ir saimnieciskas dabas – infrastruktūra u.tml. pozīcijas. Šādas atbildes ir prognozējamās un saprotamas, taču jāņem vērā, ka pamatā tās attiecas uz pašvaldības funkcijām. Tomēr arī tās ir izmantojamas kopienu aktivizēšanas nolūkam, proti, kopienu loma šeit var būt redzama kā "spiediena" izdarīšana, lai ietekmētu lietu virzību pašvaldībās. Papildus tam šos jautājumus kā iedzīvotāju viedokli noteikti būtu vērts arī nodot Iedzīvotāju/Konsultatīvo padomju

zināšanai un darbam, un, gadījumā, ja šādas padomes tiks veidotas nākotnē – piedāvāt kā tēmu padomes darba iesākumā.

Papildus saimnieciskajām tēmām tika izteiktas arī dažādas citas idejas, kas ir piemērotas un īstenojamas, aktivizējot un iesaistot kopienu. Kā piemēru var minēt – kādu objektu sakārtošanu (upes, atpūtas vietas u.tml.), svētku organizēšanu, kopīgas sludinājumu platformas izveidi u.c. Visas šāda veida aktivitātes ir pateicīgas, lai tās īstenotu iedzīvotāju kopienas, vienlaikus tādējādi saliedējoties un saņemot gandarījumu par paveikto.

4.jautājums: Kurā apdzīvotā ciemā/pilsētā vajadzētu kopienu un kas varētu būt tie aktīvie iedzīvotāji, kas to varētu darīt? Dalībnieki lūgti norādīt aktīvās personas un to kontaktinformāciju.

Daugmale – Ruta/Rita Rimšāne, Kristaps Veismanis, Andris Ceļmalnieks. Biedrības "Darām Daugmalei" biedri (daram.daugmalei@gmail.com).

Rāmava – Līga Broduša, Līva Priede.

Katlakalns/Rāmava/Ziedonis – Sanita Baginska (minēta x3), Oto Ķikusts (x2), Vita Priede (x2), Līga Broduša.

Mežinieki – Līga Broduša. Ulla, Ineta, Inese, Līva, Kristīne, Līga.

Ķekavas novads/Bez konkrētas norādītas lokācijas: Andris Vītols. Edmunds Zelīte (?), 29222919. Arnis Miltiņš (x2). Baiba Miķelsone (baibatiina@gmail.com). Laura Ošiņa. Valērijs Makrekovs. Aija Vitmane. Aiga Smiltāne. Ieva Kaķīte.

Dalīties ar līdzcilvēku kontaktiem dalībnieki bija ļoti piesardzīgi, kas ir saprotams. Diskusijas laikā izskanēja pārdomas par to, ka aktīvie cilvēki jau parasti ir sastopami visās aktivitātēs; ka reizēm ir vērojams kāds (potenciāli) aktīvs cilvēks, taču personīgi nav pazīstams, tāpēc neuzdrošināmies uzrunāt.

Dalībnieki tika aicināti norādīt arī savus kontaktus, ja jūt sevī vēlmi un/vai varēšanu pamēģināt darboties aktīvāk kopienas labā.

Ticamākais scenārijs būtu sākotnēji aktīvāk strādāt ar jau zināmajiem līderiem/aktīvistiem, un veicināt atbalstu viņiem no pārējās kopienas.

Kopsavilkums:

Apkopojot datus, redzam, ka Ķekavas novadā jau ir apkaimes, kurās sabiedrisko aktivitāti iedzīvotāji vērtē pozitīvi. Šo apkaimju iedzīvotājiem jau ir pieredze darbā ar kopienu, un tas būtu izmantojams, aktivizējot iedzīvotājus arī citās apkaimēs.

Veicinot kopienu attīstību, būtu vērts sākt ar aktivitātēm, kuras kā sev interesējošas atzīmējuši vairākums dalībnieku. T.i., salīdzināt tēmas, kur iedzīvotāji redz uzlabojamas lietas, ar aktivitātēm, kur viņi ir gatavi iesaistīties. Tādējādi atsijājamas potenciālās aktivitātes, kas varētu saņemt plašāko iedzīvotāju interesi un atbalstu. Piemēram, sportiskas un ģimeniskas aktivitātes, kas vienlaikus var tikt saistītas/miksētas arī ar vides sakopšanu vai radošām, izglītojošām nodarbēm. Domājams, ka šāda veida aktivitātēm sākotnēji būtu ticamākā iedzīvotāju atsaucība, un ar to varētu sākt iedzīvotāju uzrunāšanu. Pozitīvi ir arī tas, ka ar šāda veida aktivitātēm ir gūstami ātri rezultāti, piemēram, sakopjot kādu iedzīvotājiem būtisku

vietu (vide, kustības, kopā ar ģimeni, plašs iesaistāmo loks u.tml.). Ātri, visiem redzami rezultāti ir būtiski, lai iedzīvotāji noticētu savai varēšanai un jēgai līdzdarboties turpmāk. Vienlaikus veiksmes vai pat izšķirošs faktors nereti ir kopienas, apkaimes nosacīts līderis, kas ir gatavs uzņemties lietu virzīšanu. Ja kopienā ir saredzams motivēts līderis (vai līderi), kam ir savs interešu loks, kopienas apvienošanu var sākt arī ar ne tik tradicionālām aktivitātēm, bet ar ko unikālāku un pārsteidzošāku, tādējādi ieinteresējot citus līdzcilvēkus (kopīgas aktivitātes ar suņiem; sadziedāšanās; vēstures pētīšana u.tml.). 4. jautājumā norādīto personu lokā vairāki vārdi atkārtojas, kas nozīmē, ka cilvēki saredz savā lokā aktīvistus, līderus. Pārējiem būtu uzdevums atbalstīt šos līderus, tādējādi spēcīnot un paplašinot šo aktīvo cilvēku varēšanu un audzējot aktīvistu loku.

Situācijas no kopienas uz kopienu visticamāk atšķirsies, neskatoties uz to, ka ir lietas, kas vieno visus Ķekavas novada iedzīvotājus. Tāpēc rezumējot vēlreiz var uzsvērt atslēgas lietas – katrai kopienai koncentrēties uz savām unikālajām interesēm, vajadzībām; sākt ar lietām, kam redzams ātrs rezultāts (un svinēt to); sadarboties dažādos līmeņos un gudri izmantojot savā kopienā pieejamos resursus.